

Paraisten kaupungin palstaviljelysäännöt

Palstan käyttö ja kunnossapito

Viljelypalsta-alueet ovat kaikille avoimia virkistysalueita, joilla liikkumista ei saa palstoja lukuun ottamatta rajoittaa.

Palstaa saa käyttää ainoastaan viljelyyn, mutta 25 % voi olla oleskelukäytössä. Palstaa ei saa osittainkaan muuttaa nurmialueeksi. Viljelypalsta ei ole telttailu- tai retkeilyalue.

Palstaa on viljeltävä ja pidettävä hoidettuna ja siistinä kokonaisuudessaan lähimpään ojaan, polkuun tai viereiseen palstaan asti. Palstoja ei muokata vuokranantajan (tästä lähtien kaupungin) toimesta eikä kaupunki ole velvollinen kohentamaan palstojen maaperää. Viljelykauden jälkeen palsta tulee tyhjentää tavaroista, roskista ja sadosta 31.10.2021 mennessä.

Palstalta ei saa kaataa puita eikä kuljettaa pois maa-aineksia.

Viljelypalstojen reunoille on jätettävä kulkuväylät vapaiksi, jotta kulku muille palstoille onnistuu esteettä. Kulkuväyliä ei saa ottaa viljelykäyttöön, kaupunki poistaa kulkuväylillä olevat viljelykasvit. Viljelijät huolehtivat aluetta palvelevien pienempien käytävien hoidosta kukin oman palstansa kohdalta pitämällä kasvuston matalana ja kulkuväylät kuljettavina. Palstojen välinen polku on 60 cm ja se jakautuu puoliksi sen varrella oleville palstoille. Palstojen väliset polut tulee pitää kaikkien käytettävissä.

Viljeltävät kasvit ja viljelytavat

Viljelypalstat on tarkoitettu ensisijaisesti hyötykasvien avomaaviljelyyn.

Kasvit on sijoitettava siten, että ne ovat hoidettavissa palstalta käsin eikä niistä aiheudu haittaa muille viljelijöille tai kaupungin vastuulla oleville muille rakenteille.

Viljelijä vastaa kasvustonsa pysymisestä omalla palstallaan juurineen ja latvustoineen. Helposti leviäviä kasveja ei saa viljellä tai ne (esim. maa-artisokka, piparjuuri ja minttu yms.) tulee kasvattaa rajatussa kasvualustassa.

Viljelypalstalla saa kasvattaa hyötykasvien ja kukkien lisäksi enintään 1,5 m korkuisia marjapensaita sekä alle 2,5 m korkuisia kääpiöiviä hedelmäpuita, mutta ei koristepuita tai -pensaita. Marjapensaiden ja hedelmäpuiden istutusetaisyys palstan rajasta tai ojasta on vähintään 1,2 metriä. Rajalle ulottuvat oksat on tyvistettävä.

Viljelyssä tulee käyttää vain vakuutustodistuksella varustettua eli virallisesti tarkastettua siemenperunaa. Tarkastettua perunaa on saatavissa eri keskusliikkeiden maatalousosastoilta ja eräistä puutarhatarvikemyymälöistä. Tavallinen ruokaperuna ei ole tarkastettua ja näin ollen ei sovellu siemenperunaksi. Korostamme palstaviljelijöiden omakohtaisen vastuun merkitystä perunan kasvintuhoajien torjunnassa. Vain yhteisin toimenpitein voimme estää niiden leviämisen.

Viljelyssä tulee käyttää luonnonmukaisia menetelmiä. Suositaan viljelykiertoa palstoilla, jotta taudinaiheuttajat ja kasvintuhoojat eivät pääse niskan päälle. Suositaan hyviä pölyttäjähönteiskasveja, kuten yrttejä ja kylvökukkia. Monet kukat toimivat hyvin myös tuholaisten houkutus- ja karkotuskasveina.

Rikkaruohot on kitkettävä (ennen niiden siementen kypsymistä). Viljelyssä saa käyttää vain luonnonmukaisia kasvinsuojelu- tai torjunta-aineita, ei kemiallisia kuten neonikotinoideja, glyfosaattia tai maavaikutteisia aineita. Karkotusnauhat sallitaan.

Vieraslajien istuttaminen ja viljely on kielletty. Ne heikentävät luonnon monimuotoisuutta. Viljelijöiden tulee torjua haitalliset vieraskasvit koko viljelypalsta-alueella. Viljelijän tulee myös ilmoittaa kaupungille vieraslajihavainnoista alueella. Kaupunki vastaa yleisillä alueilla kasvavien vieraslajien poistosta. Vieraslajit on määritelty vieraslajiasetuksessa ja laissa vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta. Tarvittaessa kaupunki opastaa vuokralaista lajitunnistuksessa ja kasvien oikeaoppisen hävitystavan valinnassa.

Maan kalkitus, lannoitus ja perusparannus esim. hiekalla ja turpeella on sallittua ja suositeltavaa. Lantaa tai lannoitteita saa säilyttää ainoastaan suljetuissa säkeissä, varastolaatikoissa tai tynnyreissä omaa tarvetta varten. Palstoilla saa käyttää ainoastaan luonnonmukaisia lannoitteita ja vain kompostoitu lanta on sallittu.

Maaperän pH-arvon nostaminen kalkin sijaan tuhalla on kiellettyä. Tuhka saattaa sisältää raskasmetalleja, esim. arseenia, kadmiumia ja lyijyä. Haitta-aineita kertyy polttopuuhun niin nauloista ja puutavaran käsittelyaineista kuin kasvupaikan maaperästä.

Kesannointi

Palstaa voi erikseen kirjallisesti sovitusti ja tässä esitettyjen ohjeiden mukaisesti kesannoida korkeintaan yhden (1) kasvukauden ajan. Kesannoitavan maan tulee olla pressulla tai muulla tiiviillä materiaalilla peitettynä koko kasvukauden ajan aina seuraavaan kevääseen. Kesannoinnissa käytettävät peittomateriaalit tulee kiinnittää maahan riittävän tukevasti. Maan peittämisen sijaan voi palstalle kylvää ns. maanparannuskasveja, kuten veriapilaa (monivuotiset apilalajit eivät sovellu maanparannukseen), härkä- tai pensaspapua, hernettä, hunajakukkaa, matalakasvuisia auringonkukkalajikkeita tai keltalupiinia. Kasvustot on hyvä muokata maahan niiden ollessa vielä kasvussa, jotta kasveihin sitoutunut tyyppi vapautuu maaperään.

Palstan viljelemättä jättäminen ei ole hyväksyttyä kesannointia.

Rakenteet

Pysyvät rakenteet kuten pressukatokset, terassit, kivimuurit, grillit, pergolat, laatoitukset, kasvihuoneet, leikkivälineet tai muut kiinteät ja kookkaat rakennelmat eivät kuulu näille viljelypalstoille. Kaupunki voi poistaa luvattomat rakenteet viljelypalstalta ja laskuttaa vuokralaiselta täysimääräiset siivouskustannukset + 100 € suuruisen sopimusmaksun.

Kasvatuksessa voi käyttää harsoa tai rakentaa väliaikaisen alle 50 cm korkean muovitunnelin.

Palstalla sallitaan kork. 40 cm korkeat kohopenkit. Kohopenkit voi reunustaa laudoituksella tai lavakauluksella (korkeintaan 100 x 120 cm).

Palstalle saa rakentaa pienen kompostikehikon (korkeintaan 90 cm x 90 cm). Niiden tulee olla joko puisia tai ympäristön väreihin sopeutuvia valmismalleja (esim. harmaa, ruskea, vihreä).

Palstalle voi rakentaa puisen varastolaatikon puutarhatyökaluille (suurimmat mitat pit. 2 m x lev.1 m x kork.1 m). Varastolaatikot voivat olla palstalla talven yli ja niitä saa olla korkeintaan kaksi.

Palstan saa aidata ainoastaan kevytrakenteisella korkeintaan 100cm korkealla ja hillityn värisellä aidalla (esim. muovitettu verkkoaita). Viljelijän tulee pystyä poistamaan aita, mikäli Paraisten kaupungille tulee tarvetta tehdä kunnossapitotöitä lähialueilla. Myös risu- ja lahoppuaidat ovat sallittuja. Aita rakennetaan niin, että yhteiset polut pysyvät avoimina, vaikka vuokralainen yhdistäisikin useamman palstan.

Palstalla sallitaan kevyet nimenomaan puutarhakalusteiksi tarkoitettut (pinottavat/kokoontaittavat) kalusteet ja aurinkovarjot. Muita kalusteita kuten sohvia tai nojatuoleja ei sallita. Kalusteiden väriytyksen tulee olla mahdollisimman vähän maastosta erottuva, mm. harmaan, ruskean tai vihreän eri sävyt ovat suositeltavia. Valkoiset muovikalusteet eivät sovellu Paraisten maisemaan.

Viljelypalstalle kannattaa hankkia siisti kasteluveden säilyttämiseen soveltuva iso astia tai tynnyri. Sen värin tulee olla mahdollisimman vähän maastosta erottuva, esimerkiksi musta, harmaa tai ruskea.

Rakenteet ja materiaalit (kuten kompostikehikot, varastolaatikot, kasvilavat tai kesannointimateriaalit) tulee sijoittaa siten, etteivät ne estä kaupungin vastuulla olevia alueen hoitotoimenpiteitä, häiritse toisten palstojen viljelyä tai kulkua niille (ole poluilla). Kaikki rakennelmat paitsi varastolaatikot, vesitynnyrit tai kompostikehikot tulee poistaa syksyllä sopimuskauden loppuun mennessä. Vesitynnyrit tulee viedä pois tai jättää kyljelleen, jotta eläimiä ei huku tynnyreihin.

Jätehuolto

Vuokraajan on huolehdittava palstansa sekä sen lähiympäristön yleisestä siisteydestä ja viihtyisyydestä. Vuokraajan on toimitettava kaikki maatumattomat jätteet pois palstalta omalla kustannuksellaan.

Rikkaruohot ja kasvijätteet tulee kompostoida omalla palstalla. Näin saadaan palstalle hyvää maanparannusaineita ja ostolannoitteiden käyttö vähenee. Vuokralainen vastaa itse palstalle perustamansa kompostin hoidosta. Talousjätteitä, lantaa tai haitallisia vieraskasvilajeja ei saa kompostoida palstalla. Kasvijätteen ja roskan läjittäminen viljelypalsta-alueen ympäristöön on kielletty.

Haitalliset vieraskasvilajit tulee hävittää niiden torjuntaa koskevien ohjeiden mukaisesti.

Viljelypalstalle ei saa tuoda, eikä siellä saa säilyttää viljelytoimintaan kuulumattomia ylimääräisiä tavaroita (esim. vesialtaita, autonrenkaita, sohvia, kodinkoneita tai muuta sellaista irtaimistoa). Kaupunki voi hävittää tällaiset tavarat viljelypalstalta ja laskuttaa viljelijältä täysimääräiset siivouskustannukset + 100 €.

Ojien kunnossapito

Yli 20 cm syvien viljelypainanteiden ja ojien kaivaminen palstalle tai sen ulkopuolelle on kielletty.

Viljelijät huolehtivat omalta osaltaan siitä, että yleisten alueiden ojat eivät tukkeudu ja aiheuta tulvaongelmia. Niitä ei saa padota eikä päällystää pressuilla tai muulla tavaralla. Ojia ei esimerkiksi saa täyttää kasvijätteellä eikä niihin saa rakennella siltoja tai muita rakennelmia. Palstojen ojan puoleisen reunan on oltava tyhjä. Viljelijät huolehtivat siitä, että kasvit eivät leviä palstalta ojiin. He huolehtivat ojien reunojen niittämisestä ja uoman puhtaudesta kukin oman palstansa kohdalta. Määräajoin koneellisesti tapahtuva suurempien ojien avaaminen kuuluu kaupungille. Avaaminen tapahtuu ilman ennakoilmoitusta.

Rajat

Palstamerkkien siirtäminen alueella on kielletty. Viljelypalstojen rajojen epäselvyyksien selvittämisestä kaupunki laskuttaa toimenpiteestä aiheutuneet kulut täysimääräisenä asianomaiselta.

Oma palsta on merkittävä tukevin sukunimellä varustetuin kepein/paaluin (yksi joka nurkkaan). Näin palstasi ei sekoitu mahdollisesti viljelemättömään naapuripalstaan ja saamme jaettua viljelemättömät alueet helposti eteenpäin. Palstojen kokoa ei saa muuttaa ympäröivää kasvillisuutta niittämällä, käytäviä laajentamalla tai millään muulla tavalla.

Muuta

Kaupunki ei vastaa kasveille tai palstalla oleville rakenteille tehdystä ilkeväkälästä, varkaudesta tai luonnontuhoista aiheutuvista vahingoista.

Lintujen ja muiden eläinten ruokinta palsta-alueella on ehdottomasti kielletty.

Siirrettävät hiiligrillit ovat sallittuja, kertakäyttögrillit eivät. Tulen käsittelyssä tulee noudattaa varovaisuutta ja ehkäistä tulen mahdollinen leviäminen ympäristöön. Avotulen tekeminen ja roskien tai muiden jätteiden polttaminen on kielletty. Grillihiiliä

ja tuhkaa ei saa levittää palstalle tai sen ulkopuolelle, eikä kompostoida. Viljelijöiden tulee noudattaa annettuja lakeja ja seurattava maasto- ja metsäpalovaroituksia. Ko. varoitusten aikana kaikki tulenteke on kielletty.

Lemmikit ovat sallittuja, kunhan ne eivät aiheuta häiriötä muille ja ympäröivälle luonnolle, ja pysyvät viljelijän palstalla. Koirat on pidettävä kytkettyinä.

Palstoilla on annettava työskentelyrauha kanssaviljelijöille ja havaittaessa puututtava ikivallan tekoon. Rikostapauksissa on otettava yhteys suoraan poliisiviranomaisiin.